

[Bomholt.]

vedrørende gymnasieforholdene, der — var det sidste sommer — blev meddelt pressen i uddrag. Det ville være ønskeligt, om det kommende udvalg kunne få lejlighed til at se denne betænkning, således at den her foreliggende enkelthed vedrørende Vestjydsk Gymnasium kan ses i en større sammenhæng. Er denne statens overtagelse af Vestjydsk Gymnasium — i forvejen en selvejende institution — et led i en større plan? Der er som bekendt kun 7 kostskoler her i landet, og denne statsovertagelse forøger jo ikke antallet. Foruden de statslige kostskoler: Birkerød statsskole, Rungsted gymnasium og Sorø Akademi, er der de private kostskoler: Haslev Gymnasium, Herlufsholms Skole, Stenhus Kostskole og altså Vestjydsk Gymnasium; desuden er der to gymnasier: Silkeborg og Nyborg, der har kostafdeling. Det er altså tanken at flytte tyngdepunktet således, at der i fremtiden er 4 statskostskoler og kun 3 private, og det kan der fra socialdemokratiske side ikke indvendes noget imod.

I ungdomskommissionens betænkning vedrørende gymnasier — betænkningen udkom i 1949 — næde man til den konklusion, at der var for få kostskoler til at dække behovet. Mange kvalificerede elever kunne ikke finde optagelse — såvidt jeg husker, nævnte kommissionen et tal på 100 —, og kommissionen udtalte, at der bør oprettes i hvert fald en kostskole, forbeholdt piger alene, og, såfremt byggesituationen tillader det, flere statskostskoler for drenge. Det synes på forhånd udelukket, at en kostskole kan være for både piger og drenge.

Har den højtærede minister foretaget forberedende arbejde med hensyn til dækning af behovet? Der kan ventes oprettet en kostskole på Løvenholm efter godsejer Uttentals død, men er det tilstrækkeligt med denne ene skole? I bemærkningerne på sp. 2 — jeg udbeder mig den højtærede formands tilladelse til et citat — står der:

„Trangen til flere kostskolepladser for drenge i Jylland kan i nogen grad imødekommes ved en statsovertagelse og påfølgende udvidelse af Vestjydsk Gymnasium, ...“

I nogen grad — jeg ved ikke, om den højtærede minister er i stand til her at give os nærmere besked, men jeg ville sætte pris på at se en plan for den nærmere fremtid. I Grindsted har man jo interesseret sig levende for at få en statsskole, men det må vel befyrgtes, at statens overtagelse af Tarmskolen udskyder Grindsteds ønsker til en fjernere fremtid. Hvorledes forholder

dette sig? Er den højtærede minister i stand til at sige noget herom?

Den højtærede minister har ikke fulgt gymnasieudvalgets betænkning med hensyn til betingelserne for overtagelse af Vestjydsk Gymnasium. Skolen er jo åbenbart overfyldt, således at to særlokaler og endog biblioteket, der siges at være mindre tilfredsstillende, er indrettet til klasselokaler for at undgå vandreklasser. Der mangler gymnastiksal, der mangler et samlingsværelse for kostelever, der mangler et sløjdlokale samt nye værelser til skolens køkkenassistenter; og der mangler et tilstrækkeligt antal værelser til kostelever.

Gymnasieudvalget mente, at disse ting burde bringes i orden inden statsovertagelsen, og det synes jo også rimeligt, at skolen har orden i det rent elementære: gymnastiksal og sløjdlokale. Det fremgår imidlertid af bemærkningerne, at staten skal overtage skolen, som den er nu, og at staten derefter selv skal bygge. Beløbet til nybygninger er anslået til ca. 360 000 kr., men gymnasieudvalget tager dog forbehold overfor beløbet; man føler sig ikke sikker på, om det ikke kan blive adskilligt større, og bemærker, at der muligvis også kan blive tale om andre arbejder.

I bemærkningerne tales der jo bl. a. om en „påfølgende udvidelse“. Hvorledes er iøvrigt dette udtryk at forstå?

Om skolen hedder det i gymnasieudvalgets bemærkninger — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til endnu en gang at komme med et citat —:

„Skolen bærer præg af at have udviklet sig fra en mindre bygning, der i tidens løb har fået tilbygninger, hvilket i nogen grad er gået ud over helheden; der mangler således til en vis grad forbindelse mellem de ældre og de nyere bygninger.“

Det er altså muligt, at beløbet kommer til at nærme sig 1/2 mill. kr. Hertil kommer, at det under hensyn til skoleudvidelser vil være ønskeligt at erhverve tilgrænsende arealer, og der skal — det er ganske vist et mindre problem — skabes et tidssvarende bibliotek og håndbøger til laboratorier.

De interesserede kommuner vil yde et kontant tilskud på 200 000 kr. Det er naturligvis et såre værdifuldt plus, men dog tilsyneladende langt fra gymnasieudvalgets forslag. Ved overgangen til statseje bliver de interesserede kommuner fri for at yde bidrag til driften. Driftsudgifterne overgår herefter til staten, og udgifterne ved den årlige drift anslås til ca. 450 000 kr. — det bliver vel let 1/2 mill. kr.

Når staten går ind for millionudgifter på